

mozgalom nyíltan felvállalta a katonai szolgálatmegtagadás melletti kiállást.

3. Börtönévek

Az ítéletek kihirdetését követően a katonai szolgálatot megtagadók büntetésüket a Baracsikai Börtön és Fogházban töltötték le. Ez alól a Bokor közösségbeli megtagadók közül egy kivétel volt. Így a többi keresztény szolgálatmegtagadóval azonos intézményben voltak elzárva, viszont a visszaemlékezések alapján úgy tűnik, a legtöbb probléma a büntetések végrehajtása során is a Bokor közösség tagjaival kapcsolatban fordult elő. A börtönparancsnok így nyilatkozott erről: „*Csaknem kizárólag azok a katolikusok okoztak nekünk problémát, akik a Bokor-féle bázisközösségek tagjai. Amellett, hogy nem nagyon akartak dolgozni, minden szöbajöhető fórummal leveleztek, tiltakoztak büntetésük ellen. Amíg a Jehovisták sem a hazai, sem a nyugati újságírókkal nem álltak szóba, addig a Bokor atya hívei (javítás: Bulányi atya hívei) rendszeres szereplői voltak például a Szabad Európának.*”³¹

A fogházban, illetve a börtönben a közösségépítést nem tették lehetővé, így az ott tartózkodó Bokor-tagoknak nehéz volt megszervezni, hogy alkalmanként legalább egy kevés időt együtt tölthessenek. A Biblia olvasását sem engedélyezték, így azt is csak titokban vehették kezükbe, bár gyakran még azt sem sikerült elintézniük. Szabadidejük egy részét a könyvtárban töltötték, ahol azért néhány vallásos ihletésű könyvet találhattak. Bár idejük jó részét kitöltötte a kötelezően végzendő munka.

A Bokor közösség tagjai igyekeztek kapcsolatban maradni börtönbe került társaikkal. A látogatási alkalmakat kihasználták, ami a büntetésüket letöltők számára igen sokat jelentett. Ezen kívül leveleztek is, bár nem minden levél jutott el címzettjéhez. Az üzenetváltások is sokat segítettek abban, hogy az elítéltek könnyebben viseljék a nehézségeket.

METZGER BALÁZS

A FIÁT KERESTE

(10.)

Jó pár alkalom után aztán Tiril néni elkezdett a múltról kérdezni, csak úgy természetesen:

- Olyan keveset tudok rólad! Azt tudom, hogy északon éltél az apáddal. El kellett jönnöd a járvány miatt, ugye?
- Igen, a járvány miatt. Aztán meg jött a háború. Nem gondoltuk, hogy ilyen hosszúra nyúlik a találkozás.
- És hol éltetek, egy kis faluban?

- Nem, ketten csak, két dombhát között egy kis völgyben, nagyon szép helyen.

- Édesanyád nem élt veletek, tudom meghalt.

- Meghalt, mikor hároméves voltam. Így ketten éltünk. Meghalt tüdőgyulladásban.

- Milyen volt az a hely? Mesélsz róla? Le tudod rajzolni?

- Hát csak egy völgyecske, középen egy szép gerendaházzal, apám építette, mert ő ugyanis ács. Nagyon ügyes kezű, bútorokat is farag. Nekem is jól megy ez. Sokszor farigcsálok most is. A völgyben sok helyre tettünk kis szobrocskákat, amiket én faragtam, illetve, mikor egészen kicsi voltam, olyan ágakat, fákat, melyek hasonlítottak valamire, pl. maci.

- És?

- Mit és?

- Lerajzolnád nekem ezt a házat és a völgyet?

- Megpróbálhatom, legközelebbre.

- És ha most? Csak hogy el tudjam képzelni. Várj, hozok papírt és ceruzát!

És Linus rajzolt. Az asszony kérdéseire a későbbi találkozókon is felületes, rövid válaszokat adott. De a rajzai nagyon szépek voltak, mély érzelemtől árukkodóak.

- És Linus, nem vagy néha szomorú? A nagy bajodat, hogy apád így elmaradt, meg tudod beszélni valakivel? Vagy magadba temetted ezt?

- Tiril néni, hát nagyon várom aput. Vagy, hogy majd én elmegyek hozzá. Csak vége lesz egyszer a háborúnak.

- De azt ugye tudod, hogy nem árt arra felkészülni?

- Miért?

- Mert, fiam, nagyon sok idő telt el. És már minden más lehet. Gondoltál erre?

És itt Linus megakadt. Csak nézett, nézett Tiril néniére, mint ha megsebezte volna. Nagyon lassan szólalt meg:

- Persze, gondoltam. Persze hogy gondoltam. Hogyne gondoltam volna. Nagyon-nagyon sokat gondolok erre. Hogy az idő elrágta, elvágta a fonálunkat. Hogy már semmi sem a régi. Már semmi sem a régi. Az, amit annyit vártam, napra nap, hogy viszontlássuk egymást, már nem jön el úgy sohasem.

Linus szemét elfutották a könnyek. És Tiril néni másra terelte a szót. De legközelebb megint előhozta ezt a kérdést.

- Meséld apádról, de úgy komolyan! Hogy teltek a napjaitok? Fel tudod idézni?

És Linus lassan, nagyon óvatosan el kezdett mesélni a régi időkről. Arról, ami már nem jön vissza, arról, ami már a múlt aranyfényében tündököl. És egyszer, az egyik mondat közepén, teljesen váratlanul zokogni kezdett. Úgy, hogy testét összerántotta a görcs, és abba se bírta hagyni. Tiril néni hagyta egy ideig, aztán a

³¹ Illés István: Szabadok a katonai szolgálatot megtagadók. Magyar Hírlap, 1989. márc. 2.

vállára tette a kezét. A fiú nagyon lassan nyugodott meg.

- Ne haragudjon, nem értem, mi történt. De miért kérdez ilyeneket, amikor ennyire fáznak ezek nekem? Tudja, hogy fáj, tudja, hogy nehezen beszélek erről. És mégis kérdez, Kínózni akar? Mi a célja? Nincs nekem elég bajom? Ez történt, nem gondoltuk apával, hogy ez lesz. És nekem túl kell élnem egyedül itt mindent. És már lassan felnövök, és hiába várom, még azt sem tudom, él-e! És ő se, hogy én élek egyáltalán! Hát igazság ez? Maga meg kérdez, kérdez! Fáj ez nekem! Miért kell ezt csinálni?

És Tiril néni azt mondta:

- Várj, készültem én erre, van egy mesém rá. Említetted, apád nagyon szépeket mesélt, majd meghallgatom mindegyiket. Szóval, figyelj, kérlek! Kérlek, nyugodj meg, és figyelj a mesére.

Tiril néni lassan mesélni kezdett:

- Volt egy gazdag kínai birtokos, és annak három fia. A három fiú a városban tanult földművelést, hogy ha visszatérnek, tudják a gazdaságot irányítani. De mire visszatértek, a földek elhanyagoltak voltak, és az apa meghalt. Azonban hagyott végrendeletet. Egy nagy dombon terült el a birtok, és azt a három fiú között elharmadolta. Mindhárom gyereknek jutott a dombból egyformán. Mindegyik résznek volt egy kis folyója, amelyik lefolyt a dombról. És mindegyik részen volt egy nagy víztároló, fent a dombtetőn, melyből aszály esetén öntöztek, hogy ha megnyitották a gátat a folyó felé. De ezek a tárolók bizony nagyon elhanyagoltak voltak. Eliszaposodtak. Beledobálták a lekaszált füvet, a trágyát is, sőt, a döglött állatokat is, és a faluk szennye is belefolyt ezekbe. Sűrű, sötét, bűzlő helyek lettek, amik fertőzéseket terjesztettek, és pusztult tőlük ember, állat.

- Na, a három fiú leült, és gondolkodott, mindegyik saját birtokán. Azt mondta az első:

- Én bizony hozzá nem nyúlok ehhez! Majd benövi a nád, majd beszárad, meg majd nem megyünk arrafelé. De bizony nem jött be a számítása. Az emberek nem tudtak ott élni egészségesen. A mocsaras ingoványba beleszedültek az állatok, és a legváratlanabb pillanatokban hangos böffenések hallatszottak, aminek bűze elárasztotta a vidéket. Hiába volt a folyó tiszta és szép, a mocsár időnként kifolyt, bele a vízbe, megmérgezve embert, állatot. És ne tudott kiszáradni sohasem, mert hol az eső duzzasztotta fel, hol meg felkavarta valami.

A második fiú meg azt mondta:

- Én aztán szétszedem a zsilipet, elhányom a sáncot, hagy tisztuljon! És meg is tette. A lezúduló áradat mindent elmergezett, a tó partja beomlott a hirtelen vízszint csökkenéstől, és a házak megsüllyedtek. Az emberek, állatok pusztultak, és mindent ellepett a mérgező iszap.

A harmadik fiú így gondolkodott.

- Ha nem nyúlok hozzá, sohasem szabadulok ettől az átoktól. Ha megnyitom, elpusztít mindent. Ezért nyitok egy kicsit csatornát, de ha nekiindul az iszap, elzárom. Aztán megint egy kicsit, és megint újra. Addig-addig, míg szinte észrevétlenül megy le a szenny, és a folyó ereje feldolgozza a kikerült iszapot. És úgy is tett. Kicsit kiengedett, várt, míg lemegy, aztán megint és megint. Voltak nehéz időszakok, mikor az iszap bűzét érezték, meg mikor olyan szennyek kerültek elő, amire nem is számítottak. De a folyó élővilága megerősödött, mert le tudta győzni a mindig kevés mérget. És a házak sem süllyedtek meg. És amikor minden szenny lement, a tavat feltöltötték kristálytisztá vízzel, és mindenki boldog volt. Azt nem felejtették el, hogy milyen nehéz idők voltak, de túljutottak rajta sikerrel. Így járt el a harmadik fiú, és bölcs embernek tisztelték, aki úrrá tudott lenni a saját baján. Hát, Linus, gondolkozz el ezen a mesén!

- De Tiril néni, értem én! Arról beszél, hogy ha van egy gondom, és nem beszélek róla, akkor a gond megmarad, de ha beszélek róla, akkor óvatosan kell, mert különben eláraszt és megbetegít! Ugyanakkor ez nem személyes példa, csak egy mese! Nem is biztos, hogy igaz!

- Van személyes példám is sok, te gyerek! Egyik barátnőmnél volt egy szobanövény, amivel nem törődött, és én elkértem tőle. A földje is rossz volt, tetves is volt, és a levelei nagyon betegek. Alig volt élet benne. Ha úgy hagyom, elpusztul. Ha hirtelen mindent egyszerre akarok megváltoztatni körülötte, akkor nem bírja ki. Úgyhogy én lassan tettem egyre naposabb helyre. A tetveket leirtottam, de a földjének a tetejére tettem csak kis új földet. Ledobta a leveleit, de nem sokára újakat növesztett. Amikor ezek kicsit erősebbek voltak, csak akkor ültettem át. Mindegyik beavatkozásom megviselte, de kibírta, mert nem egyszerre csináltam.

Linus nem teljesen fogadta el az asszony meséjét, meg el is terelte a témát. De, amikor eltelt megint pár alkalom, akkor Tiril néni újra a kényes témákba nyúlt, és Linus már nem állt ellen. Nagyon sok alkalommal csak arról beszélgettek, hogy milyen volt az együtt töltött idő apjával. És sokszor könnyeztek együtt a szép emlékeken.

Az asszony nagyon sokat hallgatott, de a legfontosabb pillanatokban mindig összefoglalta a fiú mondanivalóját. Egy nehéz időszakot nem tudtak elkerülni. Linus egyre többet beszélt arról, hogy nem akar már Tiril néninek mesélni, mert el fogja veszteni. Mert biztos úgy alakul az élet, hogy ugyanúgy jár, mint az apjával. Nagyon nehéz időszak volt, mert Linus provokálta a néni, szinte ki akarta csikarni belőle, hogy elforduljon a tőle, hogy sértődjön meg. De az asszony szelíd passzivitásával, végtelen, el nem fogyó szeretetével segített túljutni ezen a szakaszon. Aztán

ismét egy nehezebb szakasz jött. Linus nagyon sokat mesélt arról, hogy ha találkoznak, vajon apja elviszi-e? Lelkiismeret furdalása volt, hatalmas, óriási, és nagyon nehezen hozta felszínre azt, hogy bizony nem akar innen elmenni már. Hatalmas szomorúság és veszteségérzet mellett meg tudta fogalmazni, hogy az ő léte már úgy nem folytatódhat ott abban a kis völgyben, ahogy eljött onnan. Nagyon fájdalmas volt szembesülni azzal, kimondani azt, hogy azok az idők végleg elvesztek.

Ahogy lassan-lassan felszínre került minden fájdalom, úgy oldódott azoknak görcse is. Linus másik nagy félelmét is el tudta nagy nehezen mondani. Ez pedig az volt, hogy nem lehetett túl jó gyereke apjának, és esetleg valami haragból küldte el őt Svar, amit ő nem is tud, mert rossz volt.

Tiril külön kiemelte azt, hogy Svar mint ha valamit megérezett volna az eljövendő időkből, mert meséi sorban arról szóltak, hogy egy kisfiú hogyan állja meg egyedül a helyét a világban, és nehéz helyzetein hogyan lesz úrrá, esetleg, hogy válik aztán felnőtté.

Egyik nap feltette egy kérdést Linusnak, de igazából saját magát:

- Tudod te, milyen nehéz lehet a teremtés maga? Gondold csak el, itt van ez a csomó-csomó minden, és működik. És itt van ez a sok ember is, mind más-más céllal. Hogy lehet ezt úgy egybecsiszolni, hogy semmi se sérüljön. Persze, el lehet intézni azzal, hogy Isten magasságos, és mindent tud. De mégis! Hogy lehet ezt véghezvinni, hogy mindenkinek kikerekedjen a sorsa? Hát, nem is tudom. Két ember egymáshoz való viszonya is milyen végtelenül bonyolult. Hát még egy egész népességnek, itt a történelemben, az idő végtelen folyamában. Lehet, hogy ahhoz, hogy ezt össze lehessen illeszteni, fájdalmak, kompromisszumok kellenek. Mit is mond a Szentírás? Isten útjai kifürkészhetetlenek. Igen, igaz, már a mi eszünkhöz való végtelen bonyolultságuk miatt is így van.

- Ki tudja fiam, kivel mikor tesz jót a Jóisten. Oda kellett születned abba a kis völgybe. De ha ott maradsz, lehet, hogy a világon egy mérnök, vagy éppen egy szobrász nem lesz, akinek az alkotásai kellenek a világnak. Már ne is haragudj fiam, de nem tudhatjuk ezt. Vagy éppen a gyerekeid majd mire viszik. Csak találgatunk, okoskodunk itt.

- Az biztos, hogy okos gyerek vagy, és apádnak nagyon sokat köszönhetsz, mert nem hagyta ezt az értelmet elaludni. Ahogy elnézem, próféta is volt egy kicsit a meséivel, és felkészítő is a te nagy utadra.

Több olyan alkalom is volt, hogy a fiú csak sírt, és beszélni sem tudott sokáig arról, ami előjött. De aztán több mint egy év elteltével valahogy megszeliődtek a dolgok. Linus szabadon beszélt azokról a történekekről, melyeket itt előhoztak, és felszabadultabb lett. Kitört abból a nagy-nagy beszorultságból, amiben volt, és el tudott indulni a felnőtté válás útján.

Időközben megismerkedett egy művészeti körrel, szobrászokkal, és fából szobrokat készített, csak úgy magának. Nagyon sok segítséget kapott ott technikailag. Úgy tűnt, amit szóban nem tudott megjeleníteni, belefagarta a szobrokba.

A sport is jól ment neki, vékony, izmos fiú lett, és nagyot nőtt. Halk szavú fiú volt továbbra is, aki nagyon meggondolta, mikor szólal meg.

Harmadik osztály végén, nyáron egy egyházi ifjúsági mozgalom tábort szervezett, ahol mind Linus, mind Jonas jelen voltak. És a táborban lányok is voltak. Több alkalom is teremtődött az ismerkedésre. A mindig figyelő, harsányabb és aktív Jonas észrevette, hogy Linus és az egyik lány, Emilie igen csak szemezgetnek egymással. Igazából Linus először érezte meg a szerelem édes érzését, teljesen összezavarodott ettől. Beszélt is Emilievel, nehezen, elfogódottan. Amikor a lányok csapata elment mellette, mindenki megnézte, és nevettek. Jonas mindent megtett, hogy közel kerüljön ehhez a lányhoz, valójában neki is nagyon tetszett.

Amikor kis csapatban beszélgettek vegyesen fiúk-lányok, Linus, de Jonas is jelen voltak, meg Emilie is. És Jonas úgy tudta terelni a szót, hogy elmondhassa, Linus náluk nevelkedik, mert magukhoz vették az árva és szegény gyereket, és az ő gazdag apja tartja el. Linus nagy zavarában odébb állt. A társaság azonban sokáig együtt maradt, beszélgetve. Másnap Linus kereste Emiliét szemével, és látta, hogy a lány az erdő felé sétál. Kellott némi idő, mire rávette magát, hogy utána menjen. Zavarban volt megint. Miért sétál egyedül? Vajon, hogy reagál, ha éppen ő is arra megy? Tudni fogja, utána ment direkt, és az annyira kellemetlen lehet. Tipródott egy ideig, de aztán csak nekiindult. Ahogy az ösvényen haladt, zavart gondolatokkal a fejében, az ösvény egy hirtelen kanyar után ott volt a lány, egészen közel, de nem egyedül. Linusnak földbe gyökerezett a lába, mert Emiliét éppen egy óvatos csók közben találta. Mire megmozdulhatott volna, és belényilallt, hogy Jonas az, akivel a lány van, és hogy nem véletlenül ballagott erre, hanem éppen szánt szándékkal, addigra szétrebbentek. Emilie szégyenülten kapta arca elé a kezét, Jonas meg durván kiáltott rá a fiúra:

- Mit settenkedsz erre? Nem látod, hogy zavarsz itt? Nagyon gyorsan fuss el innen, mert orrba váglak hamar. Emilie velem van, látod!

És már lépett is Linus felé, aki megpördült, és elfutott onnan. Egy világ omlott össze benne. Ennek a lánynak elég volt egy beszélgetés, és máris az erőteljes, gazdagságával büszkélkedő Jonas mellett kötött ki. Nagyon nehéz napja volt ez. A lány szépsége, arcának vonásai keveredtek a látvánnyal, hogy mással csókolózik óvatosan, áhítattal, lehunyta szemmel. És a félelem, a zavar, szégyen, ami zsigereibe hatolt. Dehogy akart volna ő ott lenni, ha ezt tudja!

Két nap múlva egy új lány jelent meg a táborban. Vékony, szőke tünemény. A fiúk beszéltek is róla, hogy

milyen szép. És mintha csoda történt volna, ez a lány megszólította, és csak beszélt, beszélt. Elmesélte, hogy északról jött, kis tanyáról, és ott milyen az élet. És Linus nyelve is megeredt, míg beszélt, maga is csodálkozott azon, hogy milyen nyugodtan tud múltjáról történeteket mondani, és mennyire nem kötött, érzelmes és gátolt ebben. Nagyon hamar egymásra találtak, már másnap arról beszélt mindenki, hogy itt az új szerelmespár. És valóban, mint ha már évek óta ismernék egymást, olyan közel voltak. Linus nem törődött se Jonassal, se Emiliével, se azzal, ami történt, de még a többiekkel sem. Vilde töltötte be egész tudatát. Vilde, akit később eljegyzett, és a felesége, és gyermekei anyja is lett.

Jonas annak ellenére, hogy Emilie elhódítása nagy elégtétel volt számára, és tetszett is neki a lány, alig leplezett haraggal nézte Linus és az új szőke tünemény egymásra találását. Emiliével aztán nem folytatódott a tábor után románcuk, a találkozások elmaradtak. Ennek oka volt az is, hogy a fiúra nehéz idők vártak. Apja hiába mozgatott meg komoly segítőket, Jonast nem vették fel a Műszaki Egyetemre, pedig évek óta oda készült, és az utóbbi időben tanár foglalkozott vele, és igen sokat tanult.

Apja révén a kikötőbe került irodistának, de kevés ideig bírta ott, hajón dolgozott mindenféle beosztásban. Rendszertelen életmódja aztán megakadályozta abban is, hogy komolyan tanuljon, és hogy egy év múlva aztán amikor ismét felvételizik, esélye legyen.

Linus negyedik éve a középfokon már egy rendezett fiút látott, aki nagyon sokat tanult, aki még mindig teázgatott az idős asszonnyal, de már sokkal ritkábban, és egészen más témákat említve. Eirik bácsival egy pillanatra sem szűnt meg a nagyon élénk, leginkább a tudomány körül szerveződött kapcsolat. Linus jól érezte magát a kollégiumban is, de a hét végéket a Jensen családnál töltötte. Bemutatta a lányt az öregeknek, és többször ebédeltek együtt. Hakonéknál nagyon ritkán, és csak egyedül fordult meg, kizárólag, amikor a férfi ott volt.

A negyedik osztály elvégzése után, már jó ideje nagykorúan, miután felvételit írt ugyanarra az egyetemre, amire Jonas is ismét, nyári munkákat végzett az erdőben, és a szobrászoknál. Amikor megkapta a sikeres felvételi vizsgáról a papírt, felkereste Hakont, hogy együtt ebédeljenek.

Egy üveg borral ért oda, vasárnap délelőtt. A családot komoran, feszülten találta. A találás előtt kiderült, Jonas nem lesz ott, mert elment otthonról. Biztos nem akart Linussal együtt ebédelni az után, hogy felvétele ismét nem sikerült, gondolták.

Hakon kereste a szavakat. Krárogott, vörösödött. A kisebbik gyerek, a 13 éves halovány lányuk, Liva kisírt szemekkel ült. Hakon aztán csak elmondta, hogy bizony el kellett mennie a munkahelyéről, válság van a tengerészetnél, és nagyon sok és olcsó a munkaerő. Őt

egy tengerjáróra vették csak fel, több mint fél év egy-egy út, vagy még több, kelet felé, és vissza. Anyagilag nagyon nehéz lesz, mert csak akkor kap pénzt, ha a hajó visszaér, és addig a családnak ki kell tartania valahogy. És bizony, hiába ígérte, és hiába van gjeldje Svar felé, nem tudja tovább Linus tanulmányait finanszírozni. Úgyhogy a fiúnak valami állás után kell néznie. Amikor A férfi nagy zavarában, összegörnyedve leült, vékony szájjal, halkán, de eltökélt konoksággal rákezdte feleség:

- Én úgy gondolom, eddig is megtettünk mindent érted! Etettünk, itattunk, ruháztunk, a férjem évek hosszú során át dolgozott azért, hogy te mindent megkapj! Látod, tönkrementünk, te meg milyen sikeres lettél. Hát most nincs tovább, mehetsz dolgozni te is, mint a fiam. Ha rajtam múlt volna, bizony már régen dolgoznál, és mi tudtunk volna többet gyűjteni, mint most így! Mondtam is Hakonnak, a nagy becsülete, még koldussá tesz minket, és tessék, itt van.

Ekkor Linus megemelte a kezét, felállt az asztaltól, és olyan komolyan nézett, hogy az asszonyba, de a szólni akaró férfiba is beleszorult a szó.

- Kedves, kedves Hakon bátyám! Ne aggódj miattam, az én életem rendben van, tudok tanulni tovább, és megvannak ehhez a forrásaim is. Csak első fél évben nem kapok ösztöndíjat, utána tudom, hogy fogok. Most nyáron összekerestem annyit, hogy ezt a fél évet ki tudnám húzni egyedül. De a Jensen család, Eirik bácsi és Tiril néni, akik jószerével fiukká fogadtak, megadnak minden segítséget erre az időre. Lakhatok náluk is, meg a kollégiumban is. Ne fájjon a fejed e miatt, nagyon hálás vagyok neked mindenért. De ennél több is. Gjeldem van feléd. Örülök, hogy ezt kimondhatom. És ezt lányod, Liva irányába szeretném érvényesíteni. Én tudom, hogy pár év, és jó keresetem lesz. Hiszek a tudásomban és a szorgalmamban. Segítek a lányodnak, mire eladósorba kerül. Segítek neki élete elkezdéséhez, ezt most megfogadom.

- Naja! El kell, hogy mondjam, hogy mikor kisfiúként magukhoz kerültem, magát csodálatosnak és bűvösnek láttam, és minden szeretetmorzsát örömmel szedegettem. Nekem hároméves koromtól nem volt édesanyám. Anyát láttam magában, aki ezt az elveszett, megszorult kisfiút, aki én voltam, szereti. Aztán rá kellett jönnöm, hogy ez nem így van, nem tud szeretni engem. Ó, és ezt ki is mondta elég hamar, kisfiúként is tudtam. De aztán találtam anyát, és egy nagyon-nagyon jó és bölcs barátot is, Tiril nénit. Szomorú vagyok mégis, hogy a szíve üres maradt irántam, mert a szeretet nagyon fontos, minden felett a legfontosabb.

Zavart csend lett. Nem volt mit szólni. Hakon is csak nézett. Liva kiment, hogy behozza a levest, és éppen visszaért a konyhából, amikor kopogtattak. Jonas egy barátja hozott egy levelet. Beadta, és már ment is. Naja nyitotta ki a borítékot, kezdte olvasni, majd zokogva

futott a hálóba. Így Linus utolsó ebédje is elmaradt Hakon házában. A levélben Jonas röviden arról tudósította családját, hogy ezen a napon reggel már egy tengerjárón utazik, mert kivándorol Amerikába.

És valóban, bár Linus e házban soha többé nem járt, gjeldjét megtartva már három év múlva támogatni tudta Livát, aki később sikeresen házasságot is kötött. A támogatásra amúgy különösen nagy szükség is lett, mert Hakon harmadik tengeri útjáról nem tért vissza. A hajón halt meg járványban, messze Malájföldön.

Az egyetemi évek nagyon szépek voltak, egy sokkal rendezettebb fiatalembert láttak, aki magabiztos, nyíltabb ember lett, halk szavú, megfontolt. Linus szerelmes volt. Olyan lelki társra talált, akinek máshogy, és teljesebben tudott megnyílni, mint Tiril néniének. A lelkében lévő nagy úr lassan eltűnt, fájdalmas nagy sebe behegedt.

Országuk egyesítéséről, diplomáciai lépésekről beszélt mindenki a városban. Úgy tűnt, eljön az az idő, amikor az ország újra egyesülni tud elcsatolt részeivel. Az egyik Hopen, egy távolabbi rokon utat tervezett a messzi északra. Linus beszélt vele, és rávette, hogy ha a „Városba” is eljut, juttasson el egy kis levelet, és egy fényképet magáról apjának. Ha csak leteszi valakinél, biztos szólnak neki. És ha látja apját, mondja meg, jól van, sokat tanul, már egyetemista. Az ember csak fél év múlva került elő. Szavát alig lehetett venni. Kirabolták út közben, a gyorsan megírt levélkét se tudta eljuttatni Svarhoz.

- Apád igen megindult volt, faggatózott. Mondtam, jól vagy, igen megnőttél, tanulsz sokat. De nem volt sok időnk.

Többet nem is lehetett kihúzni a kelletlen emberből.

(folytatjuk)

VEÉR I. TAS

VERS...

Születésnapra

‘Mint tudjuk’ ez a legesleg-egészségesebb, és
ami ma sláger:

‘természetes!’ dolog a világon,
mert minél többed van belőle, annál tovább
élsz!

(Kitől is hallottam?)

Többet-e, vagy tovább?
Múlattad, vagy mulattad az időd?

Teltek, vagy múltak a napok-évek?
A Varázshegyen?
Vagy a Hegyen,

ahol csakha szikrányira is,
de Te is, én is, elnémulva,
láthattunk igazi, örökké ‘kúúl’ arcokat?

Bár készítettünk volna ott, legalább egy,
egyetlenegy, komfort-mentes, szűk, ilyen-
olyan – sátrat!?

Mondjuk inkább: Hajlékot.....

Akkor visszatalálhatnánk oda, ‘haza’?

Most tehát nyomozunk-nyomozgatunk utána,
talán még nem ‘döglött akta’ az ügyünk... ..
nem telt be az elévülési idő.

Noha őt mi csak újra szeretnénk látni,
ő minket utol akar érni.

Minket,
a hajléktalanokat.

Rabbi, mondd, hol laksz?

(2019.április 23ra,)

Válassz-válasz

Megint zökkent a tér-időm,
biccent egyet a számsor,
mehúzta hosszú uszályát,
a vége lemarad, foszlad-szakad.

Közepén is látok... .. látok?
Érzek! Táguló lyukakat,
a Semmit. Vagy ami már végleg elbújt.

Befoltoznám, javítgatnám ezt a köntöst,
(.. ..akar-e valaki rá sorsot vetni?)
a régire új anyagú foltot vetve.
(.. ..akár tömlőmbé is töltenék új bort?)

Ne! Nevetnének csak a bohócon:
ősz alig-haj, s kockásra-foltozott, borszagú ruha!
Mert - ugye, - mállik a tömlő is, csepeg az új
bor

Hja, kérem: új ruha kell, s új tömlő!?
Holnap tán igen,
ma még egyik sem késő.

(2019.ápr.24.)